

RAADSVORSTEL

12R.00106

Gemeente Woerden

12R.00106

Agendapunt:

Indiener: college van burgemeester en wethouders

Datum: 17 april 2012

Portefeuillehouder(s):

Portefeuille(s): C. van Tuijl

Contactpersoon: Mery Luhulima

Tel.nr.: 428875

E-mailadres: luhulima.m@woerden.nl

Onderwerp: 1e wijziging Monumentenverordening gemeente Woerden 2010

De raad besluit:

de verordening tot 1e wijziging van de Monumentenverordening gemeente Woerden 2010 als volgt vast te stellen:

Artikel A:

Aan artikel 9 twee nieuwe leden toe te voegen, te weten:

- Lid 3 een vergunning voor een activiteit als bedoeld in artikel 9, tweede lid, is niet vereist, indien deze activiteit betrekking heeft op:
- gewoon onderhoud (werkzaamheden die erop gericht zijn om te behouden wat er is), voor zover detaillering, profilering, vormgeving, materiaalsoort, kleur en aanleg (in dit geval van een tuin, park of andere aanleg) niet wijzigt of;
  - een activiteit die uitsluitend leidt tot inplantingen van een onderdeel van het monument dat uit het oogpunt van monumentenzorg geen waarde heeft;
  - het verbod en de vergunningplicht als bedoeld in het tweede lid, gelden niet indien het bevoegd gezag nadere regels stelt met betrekking tot de wijze waarop werkzaamheden dienen te worden uitgevoerd.
- Lid 4 Het bevoegd gezag kan aan een vergunning voorwaarden verbinden in het belang van de monumentenzorg.

In de verordening tevens twee bijlagen op te nemen:

Bijlage I: voorbeelden van groot onderhoud

Bijlage II: voorbeelden van inplantingen

afkomstig van de rijksuitgave "Vergunningvrij - Informatie voor professionals - versie 1.0 van 1 september 2011" (hierna: rijksuitgave).

Artikel B:

Deze verordening de dag na bekendmaking in de Woerdense Courant in werking te laten treden.

Inleiding:

Op 1 januari 2012 is landelijke wet- en regelgeving gewijzigd. Het betreft enkele wijzigingen van de Monumentenwet 1988, de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo) en het Besluit omgevingsrecht (Bor) en dan met name een beperkte uitbreiding van het aantal activiteiten aan rijksmonumenten waarvoor geen omgevingsvergunning meer nodig is. Het is wenselijk de Monumentenverordening gemeente Woerden 2010 (hierna: huidige verordening) in overeenstemming te brengen met de landelijke wijzigingen.

RAADSVOORSTEL

Datum: 29 maart 2012

De wijziging betreft artikel 9 van de verordening. Het gaat hier om de verbodsbepaling om zonder vergunning van het college gewoon onderhoud (lid 3 onder a) en inpartij wijzigingen (lid 3 onder b) aan een gemeentelijk monument uit te kunnen voeren. Onder 'gewoon onderhoud' wordt verstaan: werkzaamheden die erop gericht zijn om te behouden wat er is.

Voor historisch groen geldt dat in tuinen en parken de aanleg en de soort beplanting niet mogen wijzigen.

Ten aanzien van dit voorstel is advies ingewonnen van de commissie voor Monumenten en Cultuurlandschap (hierna: commissie). De commissie kan zich vinden in de wijzigingen, echter onder genoemde kanttekening welke verderop in dit voorstel is opgenomen. Bijgaand treft u dit advies aan.

Bevoegdheid:

De gemeenteraad is op grond van artikel 15 van de Monumentenwet 1988 bevoegd de huidige verordening te wijzigen.

Beoogd effect:

Aansluiting met landelijke wet- en regelgeving zorgt ervoor dat gemeentelijke monumenten onder regelgeving van eenzelfde zwaarte vallen als rijksmonumenten.

Argumenten:**1.1. Eigenaren van rijks- en gemeentelijke monumenten worden gelijk behandeld**

Op dit moment gelden er zwaardere regels voor eigenaren van gemeentelijke monumenten dan voor eigenaren van rijksmonumenten. Door de gemeentelijke regelgeving aan te passen aan de landelijke wetgeving krijgen eigenaren van gemeentelijke monumenten te maken met regels van eenzelfde zwaarte als eigenaren van rijksmonumenten.

1.2. Regels worden versoepeld

Door het derde lid onder a en b in de nieuwe verordening op te nemen, wordt via nadere beleidsregels een verdere versoepeling van de vergunningplicht (deregulering) mogelijk gemaakt en formele belemmeringen weggenomen. Door tevens het vierde lid op te nemen wordt een deugdelijke basis gelegd onder vergunningen voor gemeentelijke monumenten, waaraan voorwaarden kunnen worden verbonden.

Kanttekeningen:**1.2. Er moet duidelijk gespecificeerd worden wat vergunningvrije activiteiten zijn en wat niet**

De commissie is van mening dat de staten, zoals deze op pagina 4 en 5 van de rijksuitgave "Vergunningvrij - informatie voor professionals - versie 1.0 van 11 september 2011" (hierna: rijksuitgave) zijn opgenomen, als bijlagen bij de gewijzigde verordening moeten worden toegevoegd. Hiermee wordt duidelijk gemaakt wat vergunningvrije en vergunningplichtige activiteiten zijn. Daarnaast vindt de commissie dat het derde lid onder c niet voldoende duidelijk is. Zij raadt dan ook aan na te gaan welke aanbeveling de VNG heeft gedaan en daar eventueel op te wachten. Voor zover ons bekend zal de VNG daarover in het komende najaar meer bekend maken. Uit onderzoek is gebleken dat een aantal gemeenten het betreffende lid, artikel 3 onder c, al wel in hun monumentenverordening heeft opgenomen. Hiervoor zijn echter nog geen concrete voorstellen, maar door dit artikellid nu op te nemen worden formele belemmeringen alvast weggenomen.

RAADSVORSTEL

Datum: 29 maart 2012

Financiën:

De voorgestelde wijziging heeft beperkte financiële gevolgen. Daar er meer activiteiten vergunningvrij worden zal dit resulteren in minder aanvragen en dus minder leges. Hierbij moet wel aangetekend worden dat dit relatief is. Pas sinds 1 januari 2012 worden er leges berekend terwijl er voor die tijd geen leges in rekening werden gebracht.

Uitvoering:

De staten op pagina 4 en 5 van de rijksuitgave zullen als Bijlage I en II opgenomen worden in de gewijzigde verordening.

Communicatie:

De wijziging van de verordening wordt door middel van publicatie op de gemeentelijke informatiepagina in de Woerdense Courant bekendgemaakt. De vergunningvrije activiteiten zullen belicht worden in een publieksfolder die binnenkort verschijnt.

Samenhang met eerdere besluitvorming:

n.v.t.

Bijlagen:

1. Rijksuitgave 'Vergunningvrij, informatie voor professionals - versie 1.0' (van 1 september 2011)
2. Advies van commissie voor Monumenten en Cultuurlandschap (van 5 maart 2012)

De indiener: college van burgemeester en wethouders

de secretaris

de burgemeester

W. Wieringa

mr. H.W. Schmidt

Huidige artikel 9

Artikel 9. Verbodsbepaling

1. Het is verboden een gemeentelijk monument te beschadigen of te vernielen.
2. Het is verboden zonder vergunning van het bevoegd gezag of in strijd met bij zodanige vergunning gestelde voorschriften;
  - a. een gemeentelijk monument af te breken, te verstoren, te verplaatsen of in enig opzicht te wijzigen;
  - b. een gemeentelijk monument te herstellen, te gebruiken of te laten gebruiken op een dusdanige wijze, dat het wordt ontsierd of in gevaar gebracht

'Nieuwe' artikel 9

Artikel 9. Verbodsbepaling

1. Het is verboden een gemeentelijk monument te beschadigen of te vernielen.
2. Het is verboden zonder vergunning van het bevoegd gezag of in strijd met bij zodanige vergunning gestelde voorschriften;
  - a. een gemeentelijk monument af te breken, te verstoren, te verplaatsen of in enig opzicht te wijzigen;
  - b. een gemeentelijk monument te herstellen, te gebruiken of te laten gebruiken op een dusdanige wijze, dat het wordt ontsierd of in gevaar gebracht
3. Een vergunning voor een activiteit als bedoeld in artikel 9, tweede lid, is niet vereist, indien deze activiteit betrekking heeft op:
  - a. gewoon onderhoud (hieronder wordt verstaan: werkzaamheden die erop gericht zijn om te behouden wat er is), voorzover detaillering, profilering, vormgeving, materiaalsoort, kleur en aanleg (in dit geval een tuin, park of andere aanleg) niet wijzigt of;
  - b. een activiteit die uitsluitend leidt tot inpassende veranderingen van een onderdeel van het monument dat uit het oogpunt van monumentenzorg geen waarde heeft;
  - c. het verbod en de vergunningplicht als bedoeld in het tweede lid, gelden niet indien het bevoegd gezag nadere regels stelt met betrekking tot de wijze waarop werkzaamheden dienen te worden uitgevoerd.
4. Het bevoegd gezag kan aan een vergunning voorwaarden verbinden in het belang van de monumentenzorg.

Bijlage 1

Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed
Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap

In de verordening tot 1^e wijziging van de Monumenten-
verordening tevens bijgevoegde bijlagen met deze rijksuitgave
opnemen.

Vergunningvrij

Informatie voor professionals

Versie 1.0

Voor welke activiteiten in en aan monumenten en
beschermden gezichten is geen vergunning nodig?

Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed in samenwerking met Vereniging Nederlandse
Gemeenten, Federatie Welstand, Federatie Grote Monumentengemeenten en Steunpunten
Cultureel Erfgoed.

Amersfoort, 1 september 2011

Bijlage I

1.1. Gewoon onderhoud

Toelichting Bor: 'met gewoon onderhoud worden werkzaamheden bedoeld die erop gericht zijn om te behouden wat er is'.

Gewoon onderhoud waarbij materiaalsoort, kleur, vormgeving, detaillering en profilering niet wijzigen is vergunningvrij. Er moet sprake zijn van een technische noodzaak voor het vervangen of herstellen van materiaal op beperkte schaal. Aangetaste delen mogen worden vervangen door precies hetzelfde materiaal, met dezelfde verschijningsvorm. Voor het historisch groen geldt dat in tuinen en parken de aanleg en de soort beplanting niet mogen wijzigen. Kortom: voor onderhoud met gevolgen voor de monumentale waarde is een vergunning nodig.

Bij grootschalige vervanging van bouwmaterialen is niet langer sprake van gewoon onderhoud, maar van restauratie.

Enkele voorbeelden

Vergunning nodig	Vergunningvrij
Afbranden, afkrabben of kaalhalen van oude verflagen	-
Overschilderen in een andere kleur	Overschilderen in dezelfde kleur
Volledige vernieuwing van ramen of kozijnen, ook als materiaalsoort en vorm niet wijzigen	Vervanging van verrot kozijnhout (d.m.v. aanlassen)
Volledige vernieuwing hemelwaterafvoer, ook als materiaalsoort en vorm niet wijzigen	Herstellen en plaatselijk vernieuwen van hemelwaterafvoer
Volledige vervanging van alle pannen, leien of andere soort dakbedekking op een dakvlak of dak.	Vervanging van delen van dakbedekking (pannen, leien, bitumen)
Vervanging van al het riet	Opstoppen van rieten daken
Vervanging van historisch glas (verkleurd en/of getrokken)	Vervangen van kapotte ruiten (niet-historisch glas)
Glas-in-lood: volledige vervanging van het lood (verloden); vervanging van historisch glas.	Uitnemen en plaatselijk herstellen van glas-in-loodramen
Aanbrengen van isolatieglas, waarbij roeden en/of kozijnen worden aangepast of vervangen.	Aanbrengen van dun isolatieglas in de bestaande roeden en profilering, ter vervanging van niet-historisch glas.
Volledige vernieuwing van de buitenhuid (opmettelen nieuwe klamp)	Plaatselijk inboeten van metselwerk
Volledige vernieuwing van het voegwerk	Plaatselijk opnieuw voegen met dezelfde soort voeg
Gevelreiniging waarbij meer dan alleen water wordt gebruikt. Met fysieke gevolgen en met oog op esthetisch effect	Gevelreiniging met water onder lage druk om algen en mos te verwijderen. Bv. ter voorbereiding van technisch herstel
Hydrofoberen	-
In parken en tuinen: nieuwe aanplant van een andere soort of in een ander verband	Het inboeten van beplanting in een park- of tuinaanleg met dezelfde beplanting (soort en cultivar) en in hetzelfde verband.
Verharden of semi-verharden van paden	Het onderhouden van paden waarbij het type verharding niet wijzigt

Bijlage II

1.2. Inpandige wijzigingen van onderdelen zonder monumentale waarde

In veel gevallen gaat het hierbij om recentē toevoegingen (dat zijn bijvoorbeeld onderdelen die ten tijde van de aanwijzing als beschermd monument nog niet bestonden).

Enkele voorbeelden

Vergunning nodig	Vergunningvrij
Alle wijzigingen van interieuronderdelen met monumentale waarde, zoals: stucplafonds, historische wandbekleding, lambriseringen, haardpartijen enz.	Wijzigen of verwijderen van recente, niet-historische onderdelen. Dat kan zijn het verwijderen van een 10 jaar oude trap of het stuken van recente binnenmuren.
Herstel of verwijderen van eventueel achterliggende historische wandafwerking (zoals lambriseringen, behang, schilderijen).	Verwijderen van hard- en zachtboard betimmeringen en gipsplaten.
Herstel of verwijderen van eventueel tevoorschijn komende historische stucplafonds.	Verwijderen systeemplafonds.
Ingrepen in het casco; verwijderen recente scheidingswanden die tijdens restauratie zijn aangebracht om de oorspronkelijke structuur van het pand te herstellen.	Verwijderen niet-constructieve, recente scheidingswanden van bijvoorbeeld gasbeton of gipsplaten.
Wijzigen/verwijderen van sanitair of keukeninrichting uit de bouwtijd of een voor de monumentale waarde belangrijke latere bouwphase.	Vernieuwen van keuken- of badkamerinrichting uit bijvoorbeeld de jaren 1980.

Let op: voor al deze vergunningvrije activiteiten geldt dat ze zonder hak- en breekwerk in het casco worden uitgevoerd. Anders is toch een omgevingsvergunning voor het wijzigen van een monument nodig.

Bylage 2.

COMMISSIE VOOR MONUMENTEN EN CULTUURLANDSCHAP

Secretariaat:
Afdeling Ruimte
Mw. A.E. Wolters
telefoon (0348)-42 85 27
e-mail: wolters.a@woerden.nl

onderwerp: aanpassing monumentenverordening 2010

Advies

Aan het college van burgemeester en wethouders,

In de vergadering van 22 februari heeft de Commissie de stukken besproken die te maken hebben met het voornemen van het college de monumentenverordening 2010 aan te passen en aan te sluiten bij de regeling zoals deze door het rijk voor rijksmonumenten per 1 januari is gaan gelden.

Om dit ook te regelen voor gemeentelijke monumenten is een aanpassing van de gemeentelijke monumentenverordening noodzakelijk.

Vanuit de vergunningverlening van de gemeente is het wenselijk dat de regelgeving voor de gemeentelijke eigenaren een zelfde zwaarte krijgt als die van rijksmonumenten, omdat zij van mening is dat de regeling voor eigenaren van gemeentelijke monumenten niet zwaarder moet zijn dan die voor eigenaren van rijksmonumenten.

Conclusie:

De commissie is van mening dat de staten met wat vergunningsvrij en vergunningplichtig zoals deze op pagina 4 en 5 van de rijksuitgave Vergunningvrij Informatie voor professionals versie 1.0 zijn opgenomen in de verordening meegenomen moeten worden en dat duidelijk gespecificeerd moet worden wat vergunningsvrije werkzaamheden zijn en wat niet.

Verder vindt de commissie lid 3c niet voldoende duidelijk. Het lijkt alsof hier een carte blanche is opgenomen waarmee een formele belemmering wordt weggenomen en het college zonder meer kan besluiten een werkzaamheid vergunningvrij te maken.

Tot slot raadt de commissie aan na te gaan welke aanbeveling de VNG heeft gedaan en eventueel daarop te wachten.

De commissie blijft graag op de hoogte van het vervolgtraject.

Woerden, maandag 5 maart 2012
Commissie voor Monumenten en Cultuurlandschap,
Namens deze,

De voorzitter, A.E. van Vuuren

De secretaris, A.E. Wolters

20355 MAART 2012

Beh. Ambt.:
Geefdatum:
Tusschr.:
B.V.O.:

Gemeente Woerden 12.00356

Registratiedatum: 06/03/2012
Behandelend afdeling
Afgehandeld door/op: